

Динамика на тестирање за остатоци од пестициди и други анализи

1	Цели	Да се постават јасни правила за тестирање на пестициди и други анализи во органска храната и културите, за да обезбеди еднаков третман за сите оператори и да ја зголеми довербата на корисниците во органските производи.
2	Позадина	Од државните власти, ракувачите, трговците на мало и потрошувачите се очекува сертификационите тела да вршат чести тестирања за присуство на пестициди и други анализи . Од друга страна тоа, може да биде недоволност за односниот сертифицикатор, бидејќи предизвикува значајни трошоци.
3	Нормативна рамка	Законот за органско земјоделско производство на РМ: Член 49-„Сите неопходни анализи и суперанализи за утврдување на органското земјоделско производство ги врши стручна научна установа или друго правно лице овластени од страна на министерот.” И според Правилник за начин и постапка за вршење на стручна контрола-член 3 став 2 : (2) Контролното/сертификациско тело зема примероци за анализа во случаи кога има основан сомнеж дека : а) се употребуваат методи, средства и супстанции кои не се дозволени во органското земјоделско производство; б) се применуваат производни техники кои се во спротивност со правилата за органско земјоделско производство согласно Законот и в) има загадување од средства и супстанции кои не се дозволени во органското земјоделско производство.
4	Термини, објаснувања, кратеници	Пестициди: сите производи за заштита на растенијата кои не се утврдени со Листата на производи за заштита на растенија (ЗОЗП на РМ) Други анализи (тешки метали, радиоактивност, присуство на недозволен супстанции, ГМО) согласно позитивната правна регулатива во Република Македонија
5	Политика	
5.1	Општи одредби:	Спротивно на некои медиуми или потрошувачите, ние не сметаме дека тестирањето на пестицидите и други анализи е најзначајната алатка за контрола на органските операции. Сепак, за да се утврди ниво на висок квалитет, ние ќе земаме примероци за тестирање со одредена динамка. Зголеменото ниво на тестирање на ниво на производство ќе ја намали потребата од тестирање на нивото на увозник или преработувач, и така ќе се зголеми конкурентноста на производителите на органските пазари.
5.2	Нормална ситуација:	Во сите случаи освен оние споменатите во 5.3, примероци за тестирање на пестициди и други анализи ќе бидат направени само во случај на сомнеж.

5.3 Динамика на земањето примероци за посеби култури, според ризикот:

Бројките упатуваат на процентот на полиња или складови (во случај на индивидуални фарми) во држава или регион или , каде примероците треба да се земат во една сезона на одгледување или складирање. Динамиката на земање примероци за анализи од производи со други ризици се земаат од преработувачки капацитети, кланици, млекари, магазини, продажни места, транспортни и дистрибутивни средства, и е во рамките на годишниот процент од 5% од сите сертифицирани клиенти на ПРО ЦЕРТ КОНТРОЛА И СЕРТИФИКАЦИЈА или во случај на сомнеж процентот може да е поголем .

Култура	Примероци од листови или друг соодветен растителен материјал		Земање примероци од собрани производи или од почва	
	≥ 5 %	5%	≥ 5 %	5%
Култури со висок ризик – каде во остатоците тешко се детектираат	x			
Овошје и зеленчук општо (со исклучок на традиционални овоштарници со ниско ниво на вложен труд принос)		x		
Овошје и зеленчук од области каде е вообичаено интензивно прскање со пестициди		x		x
Краставици од оранжерии	x			x
Компири		x		
Производи од региони со високи ризик од наноси на пестициди, но низок ризик од примена од страна на оргаснки фармери			x	
Домати	x			x
Производи со други ризици кои треба да се анализираат	Во случај на сомнеж			

5.4 Прилагодувања:

Динамиката на земање примероци треба да биде повисока во случај на големи операции со големи количини на производи, во случај на многу вредни производи со многу големи разлики во цената меѓу органската и конвенционалната цена. Општо, одмерувањето ќе биде почесто во текот на првите години од сертификацијата. Ако често се наоѓаат остатоци , гореспоменатите проценти ќе бидат зголемени. Ако не или само ако се најдени многу мали нивоа на остатоци, процентите ќе бидат намалени, барем во текот на одреден период.

5.5	Земање примероци од страна на операторот или надлежните власти: <p>ПРО ЦЕРТ КОНТРОЛА И СЕРТИФИКАЦИЈА може да дозволи операторите да извршат земање на мостри само во присуство на контролорот на ПРО ЦЕРТ КОНТРОЛА И СЕРТИФИКАЦИЈА. Притоа земањето на мостри се смета како дел од работата на ПРО ЦЕРТ КОНТРОЛА И СЕРТИФИКАЦИЈА со кој се врши обука и остручување на операторите.</p> <p>Записите од земањето на примероците за анализа ќе ги води контролорот на ПРО ЦЕРТ КОНТРОЛА И СЕРТИФИКАЦИЈА.</p> <p>Во случај кога мострите се земени од страна на претставници на надлежните власти овластени за земање на мостри и истите се анализирани во акредитирани лаборатории и добиените резултати покажуваат несообразност со барањата за органско производство, а за истото надлежните власти или операторот го известиле ПРО ЦЕРТ КОНТРОЛА И СЕРТИФИКАЦИЈА, ПРО ЦЕРТ КОНТРОЛА И СЕРТИФИКАЦИЈА ќе ги признае резултатите од анализите како валидни и ќе превземе понатамошни чекори според пропишаните процедури.</p>
5.6	Трошоци: <p>За да се избегнат несоодветно високи трошоци за одредени оператори, ПРО ЦЕРТ КОНТРОЛА И СЕРТИФИКАЦИЈА треба да води сметка дека во слични операции со слично ниво на ризик, да се земат сличен број на примероци во текот на годините.</p>
5.7	Објавување на резултатите од анализите: <p>Резултатите од анализите се евалуирани од одговорен технички персонал кој ќе преземе соодветни активности во случај да има потреба.</p> <p>Резултатите од анализите се пополнуваат во одделен дел од досието на операторот во канцелариите на ПРО ЦЕРТ КОНТРОЛА И СЕРТИФИКАЦИЈА.</p>
6	Поврзани документи <ul style="list-style-type: none"> • Земање примероци за анализа • Запис за земање примероци